

REGULAMENTUL COMPLEXULUI DE ARII PROTEJATE CRIȘURI:

ROSPA0015 CÂMPIA CRIȘULUI ALB ȘI CRIȘULUI NEGRU

ROSCI0048 CRIȘUL ALB,

ROSCI0231 NĂDAB-SOCODOR-VĂRȘAND,

ROSCI0350 LUNCA TEUZULUI – excepție suprafața de suprapunere cu ROSPA0014,

2.97 REZERVAȚIA DE SOLURI SĂRĂTURATE SOCODOR,

VI.1 PĂDUREA LUNCA - COLONIE DE STÂRCI,

VI.2 PĂDUREA SOCODOR - COLONIE DE STÂRCI

Art. 1. Arii naturale protejate care fac obiectul prezentului Regulament:

- I. ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru, Sit Natura 2000 de tip SPA, denumit în continuare ”SPA Crișuri”, sit de protecție avifaunistică, instituit conform Hotărârii de Guvern nr. 1284 / 2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificată și completată prin Hotărârea de Guvern nr. 971 / 2011.
- II. ROSCI0048 Crișul Alb - Sit Natura 2000 de tip SCI, denumit în continuare ”SCI Crișul Alb”, sit de importanță comunitară, suprapus integral în interiorul sitului SPA, instituit conform Ordinului de Ministru nr. 1964 / 2007 privind declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, completat și modificat conform Ordinului de Ministru nr. 2387 / 2011.
- III. ROSCI0231 Nădab-Socodor-Vărșand - Sit Natura 2000 de tip SCI, denumit în continuare ”SCI Sărături”, instituit conform Ordinului de Ministru nr. 1964 / 2007 privind declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, completat și modificat conform Ordinului de Ministru nr. 2387 / 2011.
- IV. ROSCI0350 Lunca Teuzului – excepție suprafața care se suprapune peste ROSPA0014 Câmpia Cermeiului, Sit Natura 2000 de tip SCI, denumit în continuare ”SCI Teuz”, instituit conform Ordinului de Ministru nr. 1964 / 2007 privind declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, completat și modificat conform Ordinului de Ministru nr. 2387 / 2011.
- V. Rezervația naturală 2.97 Rezervația de Soluri Sărăturate Socodor, denumită în continuare ”R.Sărături”, și rezervația naturală 2.98 Arboretul Macea, denumită în continuare ”R.Macea”, au fost instituite prin Legea nr. 5 / 06.03.2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate, ca parte integrantă a rețelei naționale de arii naturale protejate.

VI. Ariile de protecție specială avifaunistică VI.1 Pădurea Lunca – colonie de stârci, denumită în continuare ”APSA Lunca”, și VI.2 Pădurea Socodor – colonie de stârci, denumită în continuare ”APSASocodor”, au fost instituite prin Hotărârea de Guvern nr. 2152 / 30.11.2004 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone.

Art 2. Scopul constituirii ariilor naturale protejate

1. Scopul pentru care au fost instituite SPACrișuri, SCICrișulAlb, SCISocodor și SCITEuz este menținerea și chiar îmbunătățirea stării de conservare a populațiilor speciilor și habitatelor de importanță comunitară și națională de pe teritoriul acestora, prin dezvoltarea durabilă a comunităților locale și în special prin utilizarea durabilă a resurselor naturale.

2. R.Socodor a fost constituită pentru protejarea asociațiilor vegetale tipice de sărături și a habitatelor de sărături, precum și a solului, cu profil alcalinizat, salinizat, gleizat, cu concrețiuni de carbonat de calciu lipsit de ghips; solonețuri luvice și solonețuri alcaline.

3. R.Macea a fost constituită pentru protejarea asociațiilor vegetale și a speciilor din colecția Grădinii Botanice Macea.

4. APSALunca și APSASocodor au fost constituite pentru a asigura conservarea coloniilor mixte de stârc de noapte - *Nycticorax nycticorax*, egretă mică - *Egretta garzetta* și stârc cenușiu - *Ardea cinerea*.

Art 3. Localizarea ariilor naturale protejate

a. Situl Natura 2000 SPACrișuri este situat în partea de nord-vest a județului Arad, ocupând o suprafață restrânsă și în partea de sud-vest a județului Bihor. Suprafața sitului conform formularului standard este de 39499 ha, din care în custodia Asociației pentru Promovarea Valorilor Naturale și Culturale ale Banatului și Crișanei ”Excelsior” 35615,92 ha, pe teritoriile administrative ale localităților Cermei, Chișineu-Criș, Grăniceri, Macea, Mișca, Olari, Pilu, Sântana, Sinteia Mare, Socodor, Șepreuş, Șicula, Șimand, Zărând, Zerind - județul Arad, și Avram Iancu - județul Bihor. Limitele SPACrișuri sunt cele prezentate în anexă la HG nr. 971/11.10.2011.

b. Situl Natura 2000 SCICrișulAlb este situat în nord-vestul județului Arad, de-a lungul râului Crișul Alb, ocupând un sector ce coboară din amonte de orașul Chișineu-Criș, până în aval de acesta, în apropierea localității Vărșand, pe teritoriile administrative ale localităților Chișineu-Criș, Pilu și Socodor. Situl are o suprafață de 891 ha. Limitele SCICrișuri sunt cele prezentate în anexă la OM nr. 2387/29.11.2011.

c. Situl Natura 2000 SCISărături este situat pe teritoriul administrativ al localităților Chișineu-Criș, Grăniceri, Macea, Pilu, Socodor și Șimand și are o suprafață de 6661 ha. Limitele SCISărături sunt cele prezentate în anexă la OM nr. 2387/29.11.2011.

d. Situl Natura 2000 SCITEuz este situat pe teritoriul administrativ al localităților Cermei, Mișca, Sinteza Mare, Șepreuș și Șicula. Situl are o suprafață de 5239 ha. Limitele SCITEuz sunt cele prezentate în anexă la OM nr. 2387/29.11.2011.

e. R.Socodor se suprapune pe situl Natura 2000 SCISocodor și are o suprafață de 95ha.

f. R.Macea se suprapune pe situl Natura 2000 SPACrișuri și are o suprafață de circa 21,9ha, în intravilanul localității Macea.

g. APSALunca este situată pe teritoriul administrativ al comunei Mișca și are o suprafață de 2 ha. Limitele sunt descrise astfel:

Limita nordică: începe din punctul situat la 135 m de limită parcelară dintre parcelele 2 și 6 și de la 140 m de limita parcelară dintre 5 și 6, se continuă paralel cu această limită pe o distanță de 100 m;

Limita estică: pornește de la 235 m de limita parcelară dintre parcelele 2 și 6, și de la 140 m de limita parcelară dintre 5 și 6, se continuă paralel cu prima linie parcelară pe o lungime de 200 m;

Limita sudică: pornește din punctul situat la 235 m de limita parcelară dintre parcelele 2 și 5, și de la 60 m de limita parcelară dintre 5 și 6, se continuă paralel cu aceasta pe o lungime de 100m;

Limita vestică: începe de la 135 m de limita parcelară dintre parcelele 2 și 5 și de la 60 m de limita parcelară dintre 5 și 6, se continuă paralel cu prima limită parcelară pe o lungime de 200 m.

APSALunca cuprinde o suprafață reprezentată de o parte din parcela 6 - 1,4 ha, o parte din subparcela 5A - 0.55 ha și o parte din linia parcelară 84L - 0,05 ha, din UP II Adea a Ocolului Silvic Criș. Unitățile amenajistice silvice sunt preluate din amenajamentul silvic întocmit în anul 2002, fiind incluse și pe harta silvică ce face parte integrantă din amenajament.

h. APSASocodor este situată pe teritoriul administrativ al comunei Socodor și are o suprafață de 3.1 ha. Limitele sunt descrise astfel:

Limita nordică: începe de la marginea parcelei 10 din UP I Socodor, de la intersecția acestei margini cu limita subparcelară dintre V10 și 10B și se continuă pe această limită până la limita dintre parcela 10 și terenul de vânătoare V72;

Limita estică: pornește de la intersecția limitei subparcelare dintre V10 și 10B și se continuă pe limita dintre parcela 10 și terenul de vânătoare V72 până la intersecția cu limita subparcelară dintre 10B și 10A;

Limita sudică: se continuă pe limita subparcelară dintre 10A și 10B până la intersecția cu marginea pădurii;

Limita vestică: continuă pe marginea pădurii până la intersecția cu limita subparcelară dintre V10 și 10B.

Aria de Protecție Specială Avifaunistică "Pădurea Socodor - colonie de stârci" cuprinde o suprafață reprezentată de subparcela 10B din UP I Socodor a Ocolului Silvic Criș. Subparcela

silvică este preluată din amenajamentul silvic întocmit în anul 2002, fiind inclusă și pe harta silvică ce face parte integrantă din amenajament.

Art. 4. Responsabilitatea managementului ariilor naturale protejate SPACrișuri, SCICrișAlb, SCISocodor, R.Socodor, R. Macea, APSALunca și APSASocodor, revine Asociației pentru Promovarea Valorilor Naturale și Culturale ale Banatului și Crișanei "Excelsior" denumită în continuare "custode", în calitate de custode al acestora, conform Convenție de custodie nr. 0140 din 01.07.2010. Custodele integrează într-un plan unitar și supraveghează toate activitățile din SPACrișuri, SCICrișAlb, SCISocodor, R.Socodor, R. Macea, APSALunca și APSASocodor, organizează și efectuează activitățile specifice, asigurând o gospodărire unitară a acestora.

Art. 5. Domeniul, modul de aplicare a prezentului regulament:

Complexul AP Crișuri va beneficia de un regulament și de un plan de management în conformitate cu legislația în vigoare și obiectivele de conservare ale acestuia, detaliate în formularul standard Natura 2000.

Art. 6. Activitățile custodelui legate de managementul Complexului AP Crișuri sunt coordonate de către custozi desemnați din cadrul Asociației Excelsior, conduși de către Președintele asociației. Respectarea avizelor custodelui este obligatorie pentru beneficiarii acestora, custodele având obligația să informeze instituțiile abilitate în vederea luării măsurilor necesare în conformitate cu legislația în vigoare, avizele în vigoare/emise și să ia măsurile necesare de stopare a efectelor negative asupra patrimoniului natural, de rechemare/renaturare/restaurare ecologică a suprafețelor afectate/degradate, cheltuielile fiind suportate de către beneficiarul avizului.

Art. 7. Participarea factorilor interesați la managementul Complexului AP Crișuri se asigură prin participarea acestora la elaborarea Planului de Management al Complexului AP Crișuri. În decursul elaborării Planului de Management se vor organiza sesiuni de consultare a factorilor interesați, la care vor fi invitați să participe reprezentanți ai instituțiilor, organizațiilor economice, organizațiilor neguvernamentale, autorităților și comunităților locale, care dețin cu orice titlu suprafețe, bunuri sau au interese în perimetrul ori în vecinătatea Complexului AP Crișuri și care sunt implicate și interesate în aplicarea măsurilor de protecție, conservarea speciilor și habitatelor de interes comunitar și național, dezvoltarea durabilă a comunităților locale și utilizarea durabilă a resurselor naturale din regiune.

Art. 8. Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din Complexului AP Crișuri se armonizează de către autoritățile emitente ale acestora cu prevederile planului de management al Complexului AP Crișuri, în termen de 6 luni de la data aprobării acestuia.

Art. 9. Planurile/proiectele/activitățile de exploatare a resurselor naturale pe suprafața Complexului AP Crișuri, resurse silvice, agricole, zootehnice, turistice, piscicole, cinegetice, geologice și altele asemenea; precum și orice proiecte care planifică lucrări de construcții de orice fel, activități sportive, culturale, educative și altele asemenea, vor fi verificate de către custode în vederea încadrării în prevederile planului de management al Complexului AP Crișuri și conformării lor cu legislația națională în domeniul protecției naturii. Emiterea avizului/punctului de vedere/acordului custodelui se face conform Ordinului de Ministru nr. 1052/2014 privind Metodologia de atribuire în administrare și custodie a ariilor naturale protejate, cu modificările și completările ulterioare și Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare.

a. *Art. 10.* Pentru speciile de plante și animale sălbatice terestre, acvatice și subterane, care se află sub regim strict de protecție, inclusiv cele prevăzute în anexa 4 A, B a OUG nr. 57/2007 cu modificările și completările ulterioare și care trăiesc atât pe teritoriul Complexului AP Crișuri cât și în afara lui, sunt interzise:

- b. - orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare;
- c. - perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație;
- d. - distrugerea și/sau culegerea intenționată a cuiburilor și ouălor din natură;
- e. - deteriorarea și/sau distrugerea locurilor de reproducere sau odihnă;
- f. - recoltarea florilor și fructelor, culegerea, tăierea, dezrădăcinarea sau distrugerea cu intenție a acestor plante în habitatele lor naturale;
- g. - deținerea, transportul, comerțul sau schimburile în orice scop fără avizul autorității de mediu competente.

Art. 11. Pentru toate documentațiile din sectorul silvic ce necesită avizarea din partea autorității competente pentru protecția mediului, se va solicita și punctul de vedere al custodelui, conform reglementărilor în vigoare.

Art. 12. În cadrul procedurii de elaborare a amenajamentelor silvice, custodele va fi consultat începând cu întocmirea temei de proiectare, fiind invitat să participe la Conferințele I-a și a II-a de amenajare și, după caz, pe parcursul derulării activităților de culegere a datelor din teren.

Art. 13. Pentru evaluarea impactului generat de activitatea de exploatare forestieră, custodele va primi de la administratorul silvic, din cadrul documentației aferentă unei partizi, următoarele: actul de punere în valoare, precum și capitolul ”aspecte ce țin de impactul social al activității de exploatare-colectare-transport”, inclusiv schița parchetului – acest capitol făcând parte din ”Documentația privind organizarea lucrărilor de exploatare, tehnologia de exploatare ...”.

Art. 14. Recoltarea, capturarea și valorificarea plantelor și animalelor aparținând speciilor prevăzute în anexa 5 a OUG nr. 57/2007 cu modificările și completările ulterioare, se vor face în condiții compatibile cu menținerea acestor specii într-o stare de conservare favorabilă, luându-se, după caz, următoarele măsuri:

- reglementarea accesului în anumite zone și/sau anumite perioade;

- interdicția temporară și/sau locală a recoltării și culegerii anumitor specii, conform Ordinului de Ministru nr. 410/2008 pentru aprobarea Procedurii de autorizare a activităților de recoltare, capturare și/sau achiziție și/sau comercializare, pe teritoriul național sau la export, a florilor de mină, a fosilelor de plante și fosilelor de animale vertebrate și nevertebrate, precum și a plantelor și animalelor din flora și, respectiv, fauna sălbatică și a importului acestora, cu modificările și completările ulterioare;

- reglementarea perioadelor, a modurilor și mijloacelor de recoltare/capturare, în conformitate cu prevederile anexei nr. 6 din OUG nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare;

- încurajarea cultivării și creșterii în captivitate a speciilor de floră și fauna sălbatică de interes economic, în vederea reducerii presiunii asupra populațiilor naturale.

Art. 15. 1. Colectarea/recoltarea de specii de floră și faună sălbatică, în scop comercial, se poate face doar cu avizul/punctul de vedere scris al custodelui - cu excepția speciilor comune de plante folosite în scop medicinal care urmează regimul prevăzut la alineatul 2.

2. Colectarea speciilor de plante medicinale comune se poate face numai în limita capacității de suport a ecosistemelor astfel:

- în cantități mici, necesare uzului familial;

- în scop comercial, în baza documentației specificată în OM nr. 410/2008, cu modificările și completările ulterioare, care va cuprinde speciile, cantitățile, perioadele și locațiile exacte de colectare.

Activitatea de recoltare, capturare, achiziție de specii de floră și faună se realizează conform art. 3 și 14 din Ordinului de Ministru nr. 410/2008 pentru aprobarea Procedurii de autorizare a activităților de recoltare, capturare și/sau achiziție și/sau comercializare, pe teritoriul național sau la export, a florilor de mină, a fosilelor de plante și fosilelor de animale vertebrate și nevertebrate, precum și a plantelor și animalelor din flora și, respectiv, fauna sălbatică și a importului acestora, cu modificările și completările ulterioare, pentru persoane fizice, respectiv conform art. 4, 5 și 6 din OM nr. 410/2008, cu modificările și completările ulterioare și OM nr. 1052/2014, cu modificările și completările ulterioare, pentru persoane juridice. Documentația depusă la sediul autorității teritoriale pentru protecția mediului, în vederea obținerii autorizației de mediu, va conține un studiu de evaluare a resurselor naturale, întocmit de societăți sau persoane fizice atestate în acest domeniu.

Art. 16. Pe terenurile care fac parte din fondul forestier inclus în Complexul AP Crișuri se execută numai lucrările prevăzute în amenajamentele silvice, ce au fost armonizate în planul de management al Complexului AP Crișuri, cu respectarea legislației în vigoare privind regimul ariilor naturale protejate și a reglementărilor în vigoare privind zonarea funcțională a pădurilor.

Art. 17. Scoaterea definitivă sau temporară din circuitul silvic de terenuri din perimetrul Complexului AP Crișuri, se poate face numai cu consultarea și avizul custodelui, conform OM 1052/2014 cu modificările și completările ulterioare.

Art. 18. Custodele are dreptul de a verifica punerea în practică a tipului, intensității și volumului tratamentelor / tăierilor în fondul forestier național și în vegetația forestieră din afara fondului forestier național de pe raza Complexului AP Crișuri. În acest scop structurile de administrare silvică vor pune la dispoziția la cererea custodelui borderoul/planul de amplasare a tăierilor de masă lemnoasă.

Art. 19. În baza Legii nr. 407/2006 - legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic, modificată și completată prin Legea 149/2015, cu modificările și completările ulterioare - pe teritoriului Complexului AP Crișuri vânătoarea se poate organiza și desfășura în conformitate cu prevederile legale, cotele de recoltă primind acordul custodelui.

Art. 20. Acțiunile de evaluare a vânatului și de interpretare a rezultatelor se organizează de către gestionarul fondului cinegetic, cu participarea custodelui. Gestionarul fondului cinegetic are obligația de a anunța custodele înainte cu 10 zile lucrătoare despre intenția de a organiza evaluarea vânatului, urmând să se ajungă la un acord în ceea ce privește data evaluării.

Art. 21. Vânătoarea se organizează și desfășoară în conformitate cu prevederile Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006 cu modificările și completările ulterioare, a OUG 57/2007 cu modificările și completările ulterioare precum și a prevederilor prezentului Regulament, respectiv:

a. În vederea conservării faunei de interes cinegetic, custodele Complexului AP Crișuri, împreună cu gestionarul fondului cinegetic, cu informarea autorității competente pentru protecția mediului, delimitează în fiecare fond cinegetic una sau mai multe zone de liniște pentru fauna cinegetică, în care se iau măsuri suplimentare de protecție prin planurile de management cinegetic.

b. Suprafața zonelor de liniște pentru fauna cinegetică însumează minimum 10% din suprafața totală a fiecărui fond de vânătoare.

c. Acolo unde există coridoare ecologice, de migrație, ori habitate naturale de interes comunitar, zonele de liniște se constituie integral sau parțial, după caz, pe suprafața acestora.

d. Managementul speciilor de interes vânătoresc din perimetrul Complexului AP Crișuri se face conform prevederilor legislației specifice din domeniu și ține cont de includerea ariei în rețeaua Natura 2000.

e. Planurile de management cinegetic se corelează cu planul de management al Complexului AP Crișuri, pentru fondurile cinegetice care se suprapun peste suprafața acestuia.

Art. 22. 1. Activitățile privind protecția fondului piscicol, pescuitul și acvacultura se supun prevederilor Legii nr. 42/2003, cu modificările și completările ulterioare și Ordinului ministrului nr. 159/2011 privind aprobarea condițiilor de practicare a pescuitului recreativ/sortiv și modelele permiselor de pescuit recreativ/sportiv în ariile naturale protejate. Pescuitul sportiv este permis, în baza „permisului de pescuit” emis de gestionarul fondului piscicol, pe fondurile de pescuit de pe teritoriul Complexului AP Crișuri.

2. Faptele ilegale din domeniile vânătorii și pescuitului pot fi observate și constatate de personalul împuternicit în acest scop de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, respectiv de personalul împuternicit de Agenția pentru Protecția Mediului Arad, Agenția pentru Protecția Mediului Bihor, Garda Forestieră Oradea, Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Arad și Comisariatul Județean Bihor, personalul împuternicit al custodelui, de ofițerii și subofițerii de poliție, precum și de personalul împuternicit al administrației publice județene și

locale. Documentația oficială de constatare a faptelor ilegale din domeniul vânătorii și pescuitului este întocmită de către autoritățile competente în domeniu, în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 23. Acțiunile de gospodărire a faunei de interes cinegetic, cele de protecție a fondului piscicol și de pescuit de pe toată suprafața Complexului AP Crișuri se organizează de către personalul de specialitate din ocoalele silvice, administratori desemnați ai fondurilor cinegetice/piscicole și de către custode.

Art. 24. În cazul producerii de fenomene de forță majoră - incendii, calamități naturale epizootice, focare de infecții și altele asemenea - instituțiile abilitate intervin conform prevederilor legale specifice, având posibilitatea informării permanente a custodelui, în vederea mobilizării și luării măsurilor de prevenire, reducere și eliminare a efectelor negative. Custodele va înștiința Agenția pentru Protecția Mediului Arad/ Agenția pentru Protecția Mediului Bihor cu privire la evenimentele produse, în vederea stabilirii celor mai eficiente măsuri de remediere.

Art. 25. Se interzice accesul public cu mijloace auto și mijloace motorizate off-road pe: drumurile forestiere semnalizate în acest sens. Se interzice accesul public cu mijloace auto și mijloace motorizate off-road în afara: drumurilor publice, a drumurilor forestiere pe care accesul nu este interzis prin semne sau bariere; și a terenurilor special amenajate și semnalizate în acest scop.

Art. 26. Corpurile de apă și zonele inundabile de pe teritoriul Complexului AP Crișuri sunt considerate habitate piscicole naturale, administrarea și exploatarea resurselor acvatice vii realizându-se conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura, cu modificările și completările ulterioare, a OM nr. 159/2011 și a actelor normative specifice. Autorizațiile de pescuit și permisele pentru habitatele naturale se eliberează de către administratorul resursei acvatice vii, conform reglementărilor în vigoare privind pescuitul.

Art. 27. 1. Pentru protecția reproducerii speciilor protejate din Complexul AP Crișuri, dar și pentru iernarea acestora se instituie de către Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură, zone de protecție piscicolă, în care se interzic, în conformitate cu OUG nr. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura, cu modificările și completările ulterioare, precum și a OM nr. 159/2011, următoarele activități:

- a. pescuitul recreativ/sportiv;
- b. efectuarea de lucrări care împiedică migrarea, reproducerea sau pun în pericol existența populațiilor piscicole, cum ar fi îngustarea/bararea cursului apei, tăierea și recoltarea plantelor,

extragerea de nămol, nisip și pietriș, colectarea gheții – cu excepția lucrărilor necesare pentru reducerea riscurilor la inundații, schimbări ale cursului apei;

c. efectuarea de lucrări în zona malurilor, precum și tăierea arborilor și arbuștilor de pe mal – cu excepția lucrărilor necesare pentru reducerea riscurilor la inundații, schimbări ale cursului apei și fără a afecta capacitatea de curgere a apei;

d. prezența în zonă a turmelor, cirezilor, ciurdelor, stolurilor de animale domestice.

2. Custodele poate institui zone de cruțare pentru protecția unor habitate/specii, a unor zone de hrănire sau a unor refugii. Zonele de protecție piscicolă/cruțare vor fi declarate anual, până la 31 decembrie pentru anul următor.

3. Zonele de cruțare pentru protecția piscicolă vor fi instituite printr-un act normativ eliberat ca urmare a unui referat înaintat către Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură.

Art. 28. Zonele de protecție piscicolă/cruțare sunt semnalizate corespunzător cu panouri informative. În aceste zone sunt permise doar acțiunile de prevenire sau combatere a calamităților naturale - viituri, blocaje ale albiei, inundații și altele asemenea, pescuitul sportiv cu eliberarea capturii, precum și proiecte care vizează siguranța națională, cu acordul custodelui.

Art. 29. Modificarea dimensiunilor de reținere a peștilor, renunțarea sau instituirea de noi zone de protecție piscicolă se face la propunerea custodelui, în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 30. Pescuitul și/sau achiziția exemplarelor de pește din speciile protejate, prohibite sau a exemplarelor sub dimensiunea legală admisă la pescuit, indiferent de starea în care se află, precum și utilizarea aparatelor hidroacustice de detecție a peștilor sunt interzise.

Art. 31. Acțiunile de protecție a resurselor acvatice vii și de pescuit de pe suprafața Complexului AP Crișuri se organizează în comun de către administratorii fondurilor de pescuit și custode, cu informarea autorității competente pentru protecția mediului.

Art. 32. Este interzis pescuitul în locuri în care se întâlnesc deșeuri de orice fel pe o rază de cel puțin 20m. În cazul nerespectării acestei reguli se pot aplica amenzi, în cuantumul stabilit prin prezentul regulament.

Art. 33. Pășunatul se supune următoarelor reglementări:

a. Pășunatul este permis numai pe islazurile comunale și proprietățile particulare destinate expres în acest sens de comunitățile locale sau deținătorii legali ai acestora, în perioadele, cu

speciile și efectivele aprobate de custode, astfel încât să nu fie afectate habitatele naturale și speciile de floră și faună prezente. Pășunatul se va realiza în conformitate cu legislația în vigoare;

b. Amplasarea de stâne în raza Complexului AP Crișuri se face cu avizul custodelui; stânele și adăposturile pastorale vor fi adaptate specificului rural și încadrate în peisaj. Amplasarea stânelor va ține cont de cerințele OUG nr. 74/2009, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura, cu modificările și completările ulterioare.

c. Este interzisă amplasarea locurilor de târlire și a stânelor în vecinătatea râurilor, pâraielor, canalelor și a lacurilor sau în amonte de lacuri, până la o distanță de cel puțin 200m;

d. Amplasarea de stâne în raza Complexului AP Crișuri se face cu avizul custodelui; stânele și adăposturile pastorale vor fi adaptate specificului rural și încadrate în peisaj. Amplasarea stânelor va ține cont de cerințele OUG nr. 74/2009, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura, cu modificările și completările ulterioare.

e. Numărul de câini admis se stabilește în limitele prevăzute de legislația în vigoare, Legea nr. 407/2006 cu modificările și completările ulterioare. Câinii vor purta obligatoriu jujeu, ce va fi confecționat din material lemnos de esență tare prin strunjire și va avea următoarele dimensiuni minime: diametrul $d=4\text{cm}$, lungimea $l=30\text{ cm}$. Jujeul are fixată la jumătatea lungimii sale o brățară metalică prinsă prin intermediul unui lanț de zgardă de la gâtul câinelui. Lungimea lanțului se stabilește în funcție de talia câinelui astfel încât jujeul să incomodeze deplasarea în alergare a câinelui. După montarea ansamblului, jujeul trebuie să stea în poziție orizontală și să fie poziționat imediat sub nivelul articulațiilor genunchilor membrelor anterioare ale câinelui. Pentru fiecare stână sau cireadă vor fi cel mult 3, trei, câini. Pentru fiecare câine este obligatoriu să se prezinte adeverința de vaccinare și deparazitare periodică.

f. Trecerea animalelor domestice prin pădure spre zonele de pășunat, adăpat și adăpostire se va realiza pe bază de contract între proprietarul turmei/cirezii și administratorul fondului forestier, pe trasee delimitate și în perioade precizate, conform prevederilor Legii nr. 407/2006 cu modificările și completările ulterioare.

g. Se interzice trecerea animalelor domestice prin pădure în arboretele în curs de regenerare, în plantațiile și regenerările tinere, în perimetrele de ameliorare, precum și în perdelele forestiere de protecție.

Art. 34. 1. În cazul în care proprietarul sau administratorul pășunilor este altul decât utilizatorul acestora, este obligatorie încheierea de contracte de pășunat între aceștia.

2. Contractele specifică în mod obligatoriu: numărul de animale pe specii, perioadele de pășunat, suprafețele și limitele acestora precum și obligațiile utilizatorului privind perioada de târlire, modul de gospodărire a surselor de apă, drumuri de acces și altele asemenea și vor fi prezentate custodelui pentru verificare în vederea emiterii acordului. Contractele semnate vor ține cont de cerințele OUG nr. 74/2009, cu modificările și completările ulterioare, ale OUG nr. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura, cu modificările și completările ulterioare și ale OUG nr. 37/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 35. În perioada de pășunat, la stână se păstrează copiile următoarelor documente: contract de pășunat, certificate sanitar-veterinare, datele de identitate a însoțitorilor de turmă și acordul emis de către custode.

Art. 36. Custodele monitorizează activitatea de pășunat în Complexul AP Crișuri pentru stabilirea impactului acestei activități asupra florei și faunei din Complexul AP Crișuri și pentru stabilirea unor eventuale restricții în zonele afectate.

Art. 37. Proprietarii sau administratorii de stână au obligația ca anual să pună la dispoziția custodelui datele necesare elaborării Anchetei Pastorale. Ancheta Pastorală se va realiza conform legislației în vigoare.

Art. 38. 1. În perimetrul și vecinătatea Complexului AP Crișuri sunt încurajate activitățile agricole tradiționale și agricultura ecologică.

2. Este interzisă cultivarea plantelor modificate genetic.

3. Este interzisă introducerea în cultura mare a speciilor de plante și creșterea animalelor domestice fără certificate fitosanitare, respectiv fără certificate sanitar veterinar, documente emise conform legislației în vigoare.

Art. 39. Terenurile agricole din perimetrul Complexului AP Crișuri evidențiate ca pajiști, pășuni sau pășuni împădurite, indiferent de forma de proprietate, se folosesc în exclusivitate pentru pășunat, fâneață, în vederea obținerii de masă verde sau fân. Pe aceste suprafețe se pot amplasa perdele de protecție a pajiștilor, conform actelor normative în vigoare care reglementează amenajarea de perdele verzi de protecție.

Art. 40. Scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor din perimetrul Complexului AP Crișuri se face cu avizul custodelui, în condițiile legii.

Art. 41. 1. În Complexul AP Crișuri amplasarea de construcții noi se va face cu respectarea prevederilor legale, cu avizul custodelui atunci când este vorba de construcții în extravilan, avându-se în vedere necesitatea integrării adecvate a acestora în ansamblul peisagistic, în conformitate cu prevederile planului de urbanism zonal și general, legal aprobate.

2. Realizarea de lucrări speciale care afectează suprafețe mari, cum ar fi: aducțiuni de apă, baraje pentru centrale hidroelectrice, drumuri auto, linii de înaltă și medie tensiune, conducte de transport gaz metan și altele asemenea se face cu respectarea prevederilor legale în vigoare și cu avizul custodelui, dat în baza studiului de evaluare a impactului asupra mediului și biodiversității, respectiv a studiului de evaluare adecvată a impactului asupra speciilor și habitatelor de interes comunitar, după caz.

3. Avizul custodelui va fi solicitat atunci când este cazul, în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 42. Construirea de obiective de orice fel, în imediata vecinătate a Complexului AP Crișuri se va face conform reglementărilor în vigoare, în conformitate cu prevederile planului de urbanism zonal și general, legal aprobate.

Art. 43. Custodele are dreptul să verifice existența autorizației de construcție precum și modul de respectare a acesteia și să sesizeze instituțiile abilitate în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor acesteia.

Art. 44. Custodele solicită și deține copii la zi ale PUG, hărți cadastrale și registre cadastrale ale localităților din perimetrul Complexului AP Crișuri, sau din imediata vecinătate a acesteia din care să reiasă statutul juridic al terenurilor și al construcțiilor.

Art. 45. Autoritățile administrației publice locale/județene asigură evidențierea limitelor Complexului AP Crișuri în planurile de amenajare a teritoriului și de urbanism, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a planului de management. Prezentul Regulament va fi adoptat ca anexă a planurilor de amenajare a teritoriului și de urbanism, aplicarea lui fiind obligatorie în perimetrul Complexului AP Crișuri de către custode, toate administrațiile publice, autoritățile statului, societățile și organizațiile de drept privat și persoanele fizice.

Art. 46. Activitatea de exploatare a agregatelor minerale se va realiza în limita utilizării durabile a acestora, cu punctul de vedere al custodelui, conform măsurilor cuprinse în capitolul

2.2.3.1. Managementul apelor din cadrul planului de management. Custodele are dreptul de a monitoriza din punctul de vedere al planului de management activitatea de exploatare a agregatelor minerale, modul în care se respectă avizele/punctele de vedere emise de custode și actele de reglementare emise de autoritățile de reglementare ale statului. Custodele va păstra legătura permanent și va colabora cu instituțiile cu rol avizator pentru evaluarea și controlul activităților de pe teritoriul sitului: administrații publice locale, Consiliul Județean Arad, Agenția pentru Protecția Mediului Arad, Agenția pentru Protecția Mediului Bihor, Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Arad și Comisariatul Județean Bihor, Administrația Bazinală de Apă Crișuri – Sistemul de Gospodărire a Apelor Chișineu-Criș, Direcția Silvică Arad, Garda Forestieră Oradea, Direcția de Sănătate Publică Arad.

Art. 47. Custodele, după emiterea actelor de reglementare necesare, are dreptul de a monitoriza habitatele și speciile de interes comunitar de pe amplasament și din vecinătatea acestuia, iar în cazul în care se observă un declin al populațiilor speciilor de interes comunitar și național, sau al habitatelor de interes comunitar, din vecinătatea perimetrului de desfășurare a activității de exploatare și prelucrare a agregatelor minerale, custodele va informa autoritatea competentă de mediu despre situația creată. Chiar dacă activitatea de exploatare se desfășoară conform actelor de reglementare emise de autoritatea competentă de mediu și custode, societatea comercială în cauză și autoritatea competentă de mediu vor stabili de comun acord măsurile ce se impun, conform legislației în vigoare, respectiv fie măsuri menite să reducă impactul negativ pe amplasamentul afectat, fie măsuri care să îmbunătățească condițiile de habitare a speciilor afectate în alte perimetre de pe teritoriul Complexului AP Crișuri. Toate aceste demersuri se vor realiza cu respectarea legislației în vigoare. Perimetrele propuse vor avea o suprafață minimă egală cu de două ori suprafața afectată de activitatea societății comerciale respective. Cheltuielile pentru implementarea măsurilor de îmbunătățire a statutului speciilor și habitatelor afectate de activitatea de exploatare a agregatelor minerale vor fi suportate de către societatea comercială în cauză, a cărei activitate a condus la declinul speciilor și habitatelor respective.

Art. 48. Custodele poate dezvolta măsuri pentru exploatarea durabilă a resurselor minerale, în conformitate cu obiectivele de conservare a populațiilor speciilor și habitatelor de interes comunitar și național, precum și pentru participarea la dezvoltarea durabilă a comunităților rurale din regiune. Măsurile elaborate vor fi introduse în planul de management fie la revizuirea acestuia, fie în planul de management succesiv celui în funcție.

Art. 49. Peisajul rural tradițional reprezintă unul dintre cele mai de preț bunuri, atât pentru promovarea dezvoltării durabile a comunităților locale și îmbunătățirea condițiilor de viață ale acestora, cât și pentru conservarea populațiilor speciilor și habitetelor de interes comunitar și național. În acest sens, custodele va introduce măsuri pentru conservarea peisajului rural tradițional din Complexul AP Crișuri. Măsurile pentru conservarea peisajului rural tradițional din Complexul AP Crișuri vor fi folosite de administrațiile publice locale și autoritățile de reglementare în domeniul protecției mediului și dezvoltării regionale în planurile și strategiile proprii. Măsurile elaborate vor fi introduse în planul de management fie la revizuirea acestuia, fie în planul de management succesiv celui în funcție.

Art. 50. Pe teritoriul și în vecinătatea Complexului AP Crișuri va fi promovată cultura soiurilor locale. În acest sens, custodele va desfășura studiile de identificare și conservare a soiurilor locale, împreună cu promovarea utilizării acestor soiuri în cultură pe suprafețe cât mai largi.

Art. 51. Pe teritoriul Complexului AP Crișuri va fi promovată și încurajată producția bio și a produselor locale tradiționale.

Art. 52. Custodele își asumă să promoveze, în parteneriat cu factorii interesați, administrația publică locală, producătorii agricoli și pe cei din industria alimentară, produsele locale tradiționale/bio de pe teritoriul și din vecinătatea Complexului AP Crișuri.

Art. 53. Custodele va facilita dezvoltarea de asociații de producători și parteneriate de afaceri, regionale, naționale și transnaționale, în sensul promovării și încurajării producției locale tradiționale și bio.

Art. 54. Pe teritoriul și în vecinătatea Complexului AP Crișuri se va promova dezvoltarea infrastructurii verzi și a coridoarelor ecologice, ca și condiție de păstrare a structurii și funcțiilor ecosistemelor, pentru conservarea biodiversității. În accepțiunea prezentului Regulament, se înțelege necesitatea păstrării și dezvoltării infrastructurii verzi ca suport material pentru furnizarea serviciilor ecosistemelor, pentru ecosistemele caracteristice regiunii – cursuri de apă, păduri de luncă, pajiști, agroecosisteme, respectiv a valorii economice a acestor servicii ale ecosistemelor.

Art. 55. Custodele, pe baza unor studii științifice adecvate, cu participarea altor organisme de stat sau private, va dezvolta măsuri pentru dezvoltarea infrastructurii verzi în Complexul AP

Crișuri. Aceste măsuri vor face parte integrantă din Planul de management al Complexului AP Crișuri.

Art. 56. Dezvoltarea infrastructurii pe teritoriul și în vecinătatea Complexului AP Crișuri, în special a infrastructurii de transport, va ține cont de măsurile pentru dezvoltarea infrastructurii verzi în Complexului AP Crișuri, în special a coridoarelor verzi/ecologice stabilite.

Art. 57. Custodele permite ca pe teritoriul și în vecinătatea Complexului AP Crișuri să fie promovate activități care să concureze la adaptarea comunităților locale la schimbările climatice.

Art. 58. Pe teritoriul și în vecinătatea Complexului AP Crișuri, vor fi promovate și realizate studii cu privire la folosirea soiurilor și raselor locale.

Art. 59. Pe teritoriul și în vecinătatea Complexului AP Crișuri vor fi promovate proiectele de dezvoltare a infrastructurii și de dezvoltare economică ce utilizează tehnologie verde, cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră și consum redus de combustibili fosili.

Art. 60. Pe teritoriul Complexului AP Crișuri se promovează producția de energie verde, dar numai în concordanță cu necesitatea de conservare a peisajului, dezvoltare a infrastructurii verzi/coridoarelor ecologice și a producției locale tradiționale/bio.

Art. 61. Cercetarea științifică în Complexul AP Crișuri are ca scop primordial cunoașterea și conservarea patrimoniului floristic și faunistic al zonei. Pentru realizarea acestui scop, după inventarierea speciilor, stabilirea distribuției lor și evaluarea gradului lor de periclitate/statutului de conservare, custodele va asigura monitorizarea continuă a speciilor și habitatelor cheie, precum și a speciilor indicatoare, rare și a speciilor periclitare. Cercetarea științifică pe suprafața Complexului AP Crișuri se va realiza în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 62. Activitatea de cercetare științifică se desfășoară cu acordul/punctul de vedere al custodelui, în conformitate cu legislația în vigoare, cu acordul Academiei Române, Comisiei pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii, pentru domeniile de cercetare pentru care este prevăzut acest acord/punct de vedere în legislația în domeniu.

Art. 63. La acțiunile de documentare pot să participe și agenții de teren ai custodelui, care au dreptul să sisteze imediat acțiunea dacă aceasta nu respectă scopul, mijloacele și durata, prevăzute în acordul custodelui.

Art. 64. Custodele stabilește măsurile necesare în vederea împiedicării distrugerii voite sau accidentale, a speciilor de plante sau animale strict ocrotite, a biotopurilor și ansamblurilor biotice de pe suprafața Complexului AP Crișuri.

Art. 65. Activitatea de cercetare științifică pe teritoriul Complexului AP Crișuri se desfășoară cu acordul/punctul de vedere al custodelui, care sprijină logistic, în măsura posibilităților această activitate.

Art. 66. Activitatea de cercetare pe teritoriul Complexului AP Crișuri, efectuată de către colaboratori externi ai custodelui se poate desfășura și pe baza unui contract de cercetare încheiat cu custodele. Clauzele contractului se stabilesc de comun acord de către părți. Dreptul asupra rezultatelor se stabilește prin contract.

Art. 67. Colectarea de specii de floră și faună în scop științific sau de cercetare se face conform legislației specifice.

Art. 68. Custodele inițiază, atunci când este cazul, acțiuni de repopulare cu specii de plante și animale dispărute, pe baza unor studii, în condițiile legii.

Art. 69. Reconstrucția ecologică a habitatelor deteriorate se face pe baza unor studii științifice, în condițiile legii.

Art. 70. În cazul apariției unor specii invazive de plante și animale, care periclitizează integritatea ecosistemelor și speciile și habitatele de interes comunitar și național, custodele ia măsuri de stopare și eliminare a acestora, pe baza unor documentații științifice, cu respectarea legislației în vigoare.

Art. 71. În Complexul AP Crișuri sunt permise activități de turism și de educație, cu respectarea prezentului regulament.

Art. 72. Punctele de acces turistic în Complexul AP Crișuri se află în:

h. Șoselele Arad-Șimand-Avram Iancu-Oradea – E671-DN79, Macea – DJ709J, Grăniceri – DJ709B, Vârșand – DN79A, Avram Iancu – E671-DN79, Vânători – DJ794, Șepreuș – DJ793, Cermei – DJ709, Sinteia Mare – DN79A, Zărand DJ792, Sântana – DJ792C, Curtici – DJ792C.

i. Căile ferate Oradea-Arad, Curtici-Arad, Grăniceri-Arad.

Art. 73. Întreținerea marcajelor turistice, deschiderea de noi trasee și amplasarea panourilor indicatoare și informative se face de către custode, sau numai după consultarea și respectarea punctului de vedere al custodelui.

Art. 74. Proprietarii/administratorii de terenuri au obligația de a asigura liberul acces al vizitatorilor/turiștilor pe traseele turistice și în zonele în care se realizează activități permise pe raza Complexului AP Crișuri, cu condiția ca aceste activități să nu aducă prejudicii proprietarilor/administratorilor de terenuri.

Art. 75. 1. Camparea pe teritoriul Complexului AP Crișuri este permisă numai în locurile marcate și special delimitate în acest scop.

2. Săparea de șanțuri în jurul corturilor sau utilizarea oricăror materiale de origine vegetală - ferigi, mușchi - sub corturi este interzisă;

3. Este interzisă camparea în locuri în care se întâlnesc deșeuri de orice fel pe o rază de 20m. În cazul nerespectării acestei reguli se pot aplica amenzi, în cuantumul stabilit prin prezentul regulament.

Art. 76. În cazul locurilor de campare dotate cu amenajări specifice - WC-uri ecologice, aducțiuni apă potabilă, vetre de foc, containere pentru colectarea deșeurilor menajere, și altele asemenea- semnalizate ca atare, se poate percepe tarif de campare de către administratorul spațiului respectiv, contravaloarea acestuia fiind folosită îndeosebi pentru întreținerea/ecologizarea locului de campare. Se poate interzice temporar camparea în locurile mai sus menționate, în cazul în care se constată o degradare accelerată a mediului.

Art. 77. Aprinderea focului pe teritoriul Complexului AP Crișuri se reglementează astfel:

1. Focurile sunt permise doar în vetrele special amenajate în acest scop.

2. Este interzisă aprinderea focului în fondul forestier și la o distanță mai mică de 100 m de limita acestuia.

3. Este interzisă arderea miriștilor, stufului, tufărișurilor și vegetației ierboase din ariile protejate și de pe terenurile supuse refacerii ecologice.

Art. 78. Regimul deșeurilor pe teritoriul Complexului AP Crișuri se reglementează astfel:

- a. Este interzisă abandonarea deșeurilor de orice fel pe teritoriul Complexului AP Crișuri;
- b. Turiștii au obligația de a evacua deșeurile pe care le generează pe timpul vizitării Complexului AP Crișuri;
- c. Deșeurile vor fi evacuate și debarasate doar în locuri special amenajate pentru colectare;
- d. Responsabilitatea depozitării temporare a deșeurilor la cabane și imobile cu respectarea condițiilor legale, astfel încât să nu existe posibilitate de acces pentru câini și animale sălbatice, revine gestionarilor cabanelor și imobilelor în cauză;
- e. Responsabilitatea evacuării deșeurilor menajere provenite din activitatea cabanelor, a altor construcții de utilitate publică sau aflate în proprietate privată revine administratorilor acestora.
- f. Este interzisă incinerarea sau depozitarea în gropi săpate în sol a deșeurilor de orice fel. Deșeurile se evacuează în afara sitului, în locuri special amenajate pentru colectare;
- g. Administratorii punctelor de alimentație publică, caselor de vacanță, stânelor, fermelor, cantoanelor, imobilelor aflate în perimetrul Complexului AP Crișuri, au obligația de a efectua permanent igienizarea de resturi menajere a suprafețelor din jurul acestor locații;
- h. Pentru terenurile situate în intravilan, proprietarii terenului și/sau administratorii acestora au obligația să gestioneze deșeurile generate sau abandonate;
- i. proprietarii și/sau administratorii terenurilor aflate în Complexul AP Crișuri au obligația de a igieniza permanent suprafețele afectate de abandonul deșeurilor, resturilor menajere și alte asemenea și în același timp de a-și lua măsuri de prevenire a poluării mediului pe suprafața avută în proprietate/administrare;
- j. Custodele monitorizează depozitarea deșeurilor pe suprafața Complexului AP Crișuri și participă la acțiuni de ecologizare împreună cu ceilalți factori interesați.

Art. 79. Se interzice turiștilor tăierea, ruperea sau scoaterea din rădăcini a arborilor, puiștilor sau lăstarilor, precum și însușirea celor ruși sau doborâți de fenomene naturale sau de către alte persoane.

Art. 80. Se interzice turiștilor recoltarea de fructe de pădure, de ciuperci și de plante medicinale de pe terenurile proprietate a statului, din afara fondului forestier național, în scop comercial, fără consultarea și avizul custodelui Complexului AP Crișuri.

Art. 81. Perturbarea liniștii, prin activitatea turistică sau de recreere - strigăte, pocnitori, folosirea de echipamente audio și altele asemenea- în zonele de extravilan din Complexul AP Crișuri și în locurile de campare este interzisă.

Art. 82. Este strict interzisă distrugerea sau degradarea panourilor informative și indicatoare, precum și a plăcilor, stâlpilor sau a semnelor de marcaj de pe traseele turistice.

Art. 83. Este strict interzisă degradarea refugiilor, adăposturilor, podețelor, barierelor, marcajelor turistice, panourilor informative sau a oricărei alte construcții ori amenajări de pe teritoriul Complexului AP Crișuri.

Art. 84. Scăldatul pe teritoriul Complexului AP Crișuri este permis numai în zonele stabilite și semnalizate ca atare în acest scop.

Art. 85. Deranjarea animalelor, distrugerea cuiburilor sau orice tip de poluare pe teritoriul Complexului AP Crișuri, produsă prin activitatea turistică, este interzisă.

Art. 86. Spălatul mașinilor sau a altor obiecte ce pot cauza poluarea, precum și utilizarea detergenților, în apele curgătoare, în lacuri și bălți este interzisă.

Art. 87. Competițiile și manifestările de grup de orice fel se organizează pe teritoriul Complexului AP Crișuri doar cu punctul de vedere al custodelui și al celorlalți administratori/deținători legali de terenuri.

Art. 88. Orice activitate de automobilism sau motociclism pe teritoriul Complexului AP Crișuri, în afara drumurilor publice, fără consultarea și avizul custodelui este interzisă.

Art. 89. Custodele monitorizează turismul pe teritoriul Complexului AP Crișuri, în vederea stabilirii impactului acestei activități asupra florei și faunei din Complexul AP Crișuri, precum și a măsurilor de protecție ce se impun, inclusiv a celor de restricționare a accesului turiștilor, dacă acest lucru este necesar pentru conservare.

Art. 90. Pentru speciile de plante și animale sălbatice terestre, acvatice și subterane, care se afla sub regim strict de protecție și care trăiesc atât în ariile naturale protejate, cât și în afara lor, sunt interzise turiștilor următoarele:

- a. orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare;
- b. perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație;
- c. distrugerea și/sau culegerea intenționată a cuiburilor și ouălor din natură;
- d. deteriorarea și/sau distrugerea locurilor de reproducere sau odihnă;
- e. recoltarea florilor și fructelor, culegerea, tăierea, dezrădăcinarea sau distrugerea cu intenție a acestor plante în habitatele lor naturale;
- f. vânarea speciilor de păsări prevăzute în anexa nr. 5C a OUG nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, în perioadele de reproducere și creștere a puilor;
- g. vânarea speciilor de păsări migratoare prevăzute în anexa nr. 5C a OUG nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, în perioada lor de reproducere sau pe parcursul rutei de întoarcere spre zonele de cuibărit.

Art. 91. Valorificarea de către turiști a plantelor și animalelor sălbatice aparținând speciilor prevăzute în anexele nr. 5A și 5B ale OUG nr. 57/2007 cu modificările și completările ulterioare, se va face în condiții compatibile cu menținerea acestor specii într-o stare de conservare favorabilă.

Art. 92. Pe suprafața Complexului AP Crișuri custodele monitorizează permanent și gestionează situația speciilor alohtone și a speciilor invazive sau potențial invazive.

Art. 93. Finanțarea activităților de management ale Complexului AP Crișuri de către custode se asigură din fonduri provenite din:

- activități proprii,
- taxe,
- subvenții, donații, sponsorizări externe și interne,
- proiecte finanțate din surse guvernamentale, europene sau private,
- alte finanțări.

Art. 94. Preluarea apei din râurile Crișul Alb și Teuz și alte corpuri de apă naturale, prin pompare sau prin orice alt fel de instalații fără Aviz de gospodărire a apelor, avizul/punctul de vedere al custodelui și asigurarea măsurilor de protecție a materialului piscicol împotriva extragerii acestuia din mediul natural este interzisă.

Art. 95. Parcarea autovehiculelor se poate face numai la minim 10 metri de malul natural al râului.

Art. 96. Pentru protecția și conservarea peisajului, biodiversității și evitarea accidentelor în locurile vulnerabile se montează bariere și/sau panouri avertizoare, care vor anunța pericolul și vor limita accesul.

Art. 97. 1. Procedura de avizare a activităților/planurilor/proiectelor în Complexul AP Crișuri se va desfășura conform OM nr. 1052/2014 privind aprobarea Metodologiei de atribuire în administrare și custodie a ariilor naturale protejate, anexa 9, cu modificările și completările ulterioare.

2. Desfășurarea activităților care necesită avizul custodelui este permisă numai în urma emiterii avizului de către custode;

3. Pe lângă documentația solicitată conform OM nr. 1052/2014 cu modificările și completările ulterioare, custodele mai poate solicita, respăctând termenele din legislația în vigoare, după caz, următoarele:

- descrierea activităților pentru care se solicita autorizația;
- detalii tehnice de execuție a lucrărilor;
- durata pentru care se solicită autorizația, inclusiv material cartografic privind încadrarea în

Complexul AP Crișuri;

- locul unde se desfășoară activitatea;
- metodele și tehnicile de lucru;
- datele de contact ale persoanei care solicită avizul.

Solicitarile se vor soluționa respectând termenele din OM nr. 1052/2014, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 98. Avizul va fi înaintat beneficiarului la datele de contact menționate de către acesta în adresa de solicitare a avizului, cerere, prin fax sau e-mail. La solicitarea expresă a beneficiarului avizul poate fi transmis în original prin serviciile de poștă sau curierat.

Art. 99. Adresa de corespondență cu custodele, privind eliberarea avizelor, este cea pusă la dispoziția beneficiarului de către autoritatea competentă pentru protecția mediului.

Art. 100. Se va asigura încadrarea cursurilor de apă cu debit permanent cu zone tampon, și se vor lua măsuri practice privind intervenția în aceste zone prin lăsarea unei porțiuni în care să se intervină, în zona neîndiguită, doar cu lucrări speciale de conservare pe o lățime de 20 m de o parte și de alta a cursului râurilor, Crișul Alb și Teuz și de 5 m în cazul celorlalte cursuri de apă.

Art. 101. Se va lua în considerare păstrarea cantității de lemn mort din parcelele forestiere, în special în aria parchetelor de exploatare, precum și în zonele ușor accesibile. Se vor păstra cel puțin 3 arbori uscați la ha.

Art. 102. Se va asigura ca toate cursurile de apă să fie protejate în timpul lucrărilor de exploatare forestieră. Podețele din bușteni sau tuburi vor fi folosite pentru trecerile peste cursurile de apă permanente.

Art. 103. Încălcarea dispozițiilor prezentului regulament atrage, după caz, răspunderea disciplinară, contravențională, penală, materială sau civilă conform legislației în vigoare.

Art. 104. Constituie contravenții și se sancționează, dacă nu au fost săvârșite astfel încât, potrivit legii, să constituie infracțiuni, faptele prevăzute ca atare în prezentului Regulament.

Art. 105. Verificarea aplicării prezentului Regulament se face de către personalul cu atribuțiuni de control al custodelui și de către personalul altor instituții abilitate ale statului în limita competențelor acestora. Personalul împuternicit să aplice Regulamentul își va dovedi identitatea cu legitimații emise conform legii.

Art. 106. În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul cu atribuțiuni de control al custodelui, precum și personalul altor instituții ale statului cu competențe legale, are dreptul de a solicita legitimarea persoanelor care au comis fapte sau au fost surprinse încercând să comită fapte care constituie contravenții pe raza Complexului AP Crișuri.

Art. 107. Constituie contravenție neprezentarea actelor de identitate, la solicitarea personalului cu atribuțiuni de control al custodelui, când acestea sunt solicitate la constatarea unor acțiuni/fapte ce constituie contravenții.

Art. 108. Constituie contravenție neprezentarea autorizației de mediu pentru activitățile desfășurate pe teritoriul Complexului AP Crișuri de către proprietarii și administratorii de facilități turistice, unități comerciale și de deservire a populației, activități de exploatare și valorificare a resurselor naturale regenerabile și neregenerabile, altor societăți comerciale ce desfășoară activități cu potențial impact negativ asupra speciilor și habitatelor, la solicitarea custodelui.

Art. 109. Sancțiunile stabilite în prezentul Regulament se pot aplica atât persoanelor fizice cât și persoanelor juridice.

Art. 110. Regimul de protecție se stabilește indiferent de destinația terenului și de deținător, iar respectarea acestuia este obligatorie. Pentru interdicțiile impuse și restrângerea dreptului de a desfășura anumite activități, proprietarii și administratorii terenurilor vor putea să solicite compensații, în conformitate cu OUG 57/2007 cu modificările și completările ulterioare. Compensațiile vor fi calculate conform metodologiilor stabilite prin legislația în vigoare. Compensațiile vor fi aprobate și acordate de către instituțiile abilitate ale statului, în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 111. Respectarea planurilor de management este obligatorie pentru administratorii/custozii ariilor naturale protejate, precum și pentru persoanele fizice și juridice care dețin sau administrează terenuri și alte bunuri și/sau desfășoară activități în perimetrul ariilor naturale protejate.

Art. 112. Faptele prevăzute la art. 32 și art. 75, alin. 3, se penalizează cu amendă în valoare de 500 lei.

Art. 113. Custodele Complexului AP Crișuri nu percepe tarife pentru avizele, acordurile sau punctele de vedere emise.

Art. 114. Prezentul regulament poate fi modificat la propunerea custodelui, cu aprobarea autorității centrale pentru protecția mediului.

Art. 115. Prezentul Regulament se publică în Monitorul Oficial al României și se postează pe pagina de web a custodelui.

Art. 116. Nerespectarea prezentului Regulament se sancționează conform legislației specifice în vigoare.